

Nr 284.

Ankom till riksdagens kansli den 26 november 1946 kl. 2 em.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition an-
gående avskrivning av ett ingenjören Roland Nord-
ström beviljat lån.*

(1:a avd.)

I propositionen nr 354 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 11 oktober 1946, föreslagit riksdagen medgiva, att statens i berörda statsrådsprotokoll omförmälda kapital- och räntefordran å ingenjören Roland Nordström må avskrivas.

Genom beslut den 3 oktober 1941 har Kungl. Maj:t från anslaget till exploatering av vissa uppfinningar beviljat ingenjören Roland Nordström ett lån å 10 000 kronor till exploatering och tillverkning av ett av honom upfunnet mynningsskydd för skjutvapen. Lånet skulle löpa med 4 % ränta och en amorteringstid av högst fem år, räknat från första lyftningsdagen. Lånebeloppet skulle få utbetalas i den mån medel erfordrades för arbetets fortskridande enligt en av statens uppfinnarnämnd godkänd utgiftsplan, dock senast före utgången av juni 1942. Nordström lyfte vid olika tillfällen under tiden intill den 30 juni 1942 sammanlagt 9 000 kronor av lånet. Sedan Nordström numera återbetalat viss del av sin skuld utgör den oguldna återstoden 3 600 kronor jämte ränta därå från och med den 19 oktober 1944.

Hos Kungl. Maj:t har Nordström nu anhållit om befrielse att fullgöra återbetalningsskyldigheten för resterande del av lånet. Som stöd härför har Nordström anfört i huvudsak följande. Han hade utexperimenterat ifrågavarande mynningsskydd på begäran av arméförvaltningen och tillverkningen hade även skett för arméförvaltningens räkning. På grund av brist på vissa materialier, bland annat limämnen, hade han emellertid varit tvungen att utexperimentera och använda nya framställningsmetoder, varför nettot blivit betydligt mindre än beräknat. Under åren 1941—1945 hade sålunda hans förtjänst på tillverkningen uppgått endast till sammanlagt 8 000 kronor, ett belopp som icke stode i rimlig proportion till det av honom nedlagda arbetet. Numera hade tillverkningen helt upphört och Nordström såge sig därför icke i stånd att fullgöra återstående amorteringar å lånet.

Statens uppfinnarnämnd och *statskontoret* hava tillstyrkt bifall till ansökningsen.

Arméförvaltningens tygavdelning anför i sitt utlåtande följande.

Tygavdelningen har hos Nordström utlagt beställningar å sammanlagt 15 miljoner mynningsskydd m/42 för gevär och kulsprutepistol till ett pris av

5 600 kronor per miljon för de första 9 miljonerna och 4 650 kronor per miljon för de följande eller sålunda sammanlagt 78 300 kronor. I den kalkyl, som Nordström överlämnat till tygavdelningen i samband med granskning av priset å den första beställningen, en miljon stycken, har vinsten inklusive utgifter för försäkringar beräknats till 810 kronor eller cirka 14 % av köpeskillingen. Nordström har under tillverkningens gång haft stora svårigheter, bland annat på grund av brist på limämnen, vilket föranlett experiment med ersättningsmateriel, varför det kan antagas, att en minskning av den beräknade vinsten inträffat. Tygavdelningen är dock icke i besittning av något underlag för bedömande av vinstminskningens storlek. Beställningarna hos Nordström upphörde i maj 1945 i anledning av att övervägande antalet truppförband förordad återgång till äldre modell av mynningskydd.

Under hänvisning till vad sålunda anförts förklarar sig tygavdelningen icke vilja motsätta sig bifall till ansökningen.

Utskottet.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att statsverkets ifrågavarande fordran å Nordström efterskänkes.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att statens i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 11 oktober 1946 omförmälda kapital- och räntefordran å ingenjören Roland Nordström må avskrivas.
Stockholm den 26 november 1946.

På statsutskottets vägnar:

ALGOT TÖRNKVIST.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Oscar Olsson, Lindström, Gränebo, Andrén, Bäckström, Karl Andersson, Heiding, Gustaf Iwar Anderson, Gillström*, fröken *Andersson*, herrar *Johan Eric Ericson* och *Gunnar Andersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Bergström, Mårtensson, Pettersson* i Dahl, *Malmborg* i Skövde, *Lindholm, Holmström, Åkerström, Sefve, Onsjö* och *Persson* i Vinberg.